

Andrum

EN TIDNING FRÅN SVENSKA KYRKAN I HANINGE. 5 2018

En flicka
är född

TEMA
hopp

Advent & Jul

Hela programmet - Alla tider

Kent Wisti

Om konstnärskapet,
tilliten och hoppet

Svenska kyrkan
HANINGE

Känner du Madicken?

Du kanske känner Madicken. Madicken är bjuden hem till Nilssons en kväll. Abbe har bakat kringlor och tillsammans har de alla ätit en god middag.

Sent på kvällen går de ut för att titta på stjärnhimlen. Farbror Nilsson är på gott humör och busar lite med barnen. Abbe och Madicken pekar ut några olika stjärnbilder. Där är Orions bälte, där är Cassiopeja, och där är lilla Karlavagnen. Tant Nilsson är dubbelt förundrad, och säger: Visst är det fantastiskt att vi ser stjärnorna så långt härifrån, alldeles klart och tydligt – och tänk så fantastiskt att vi kan veta vad stjärnorna heter!

Ur förundran över stjärnhimlen vaknar även förundran över ordens makt att också kunna knyta an med ljuspunkterna där långt, långt borta. De finns där, jag vet det säkert. De har ett namn, jag har sett dem med egna ögon en stjärnklar natt.

I ögonblicket av förundran föds orden:

- tack för evigheten som jag anar i ögonblicket,
- tack för det flera hundra år gamla trädet som skjuter gröna spirande skott,
- förlåt att jag så ofta splittras och glömmer att det stora, att universums puls slår i varje myra och grässtrå, bultar i varje syster och bror, i varje stjärna och varje alg och plankton,
- hjälp mig minnas ansiktet, Guds ansikte i Kristus som visat livets seger över döden, minnas varje nytt ansikte som ett möte med livet, just nu.

Välkommen att förundras och dela gemenskapen i våra kyrkor!

Fotnot: Inspirerat av Astrid Lindgrens böcker om Madicken, Rabén&Sjögrens Förlag.

HANINGE PASTORAT

De tre församlingarna Dalarö-Ornö-Utö, Västerhaninge-Muskö och Österhaninge utgör tillsammans Haninge pastorat – Svenska kyrkan i Haninge i dagligt tal.

REDAKTION & INFORMATION

Ansvarig utgivare Krister Stenberg

Redaktion Ann Thörnblad/Joakim Löfgren. haninge.kommunikation@svenskakyrkan.se

Omslagsfoto Helen Goldon/Ikon

Grafisk produktion AD Design, Sthlm

Tryck Åtta.45, Solna

Andrum – en tidning från Svenska kyrkan i Haninge, distribueras av Postnord som samhällsinformation.

KONTAKT

Besöksadress: Runstensvägen 14

Postadress: Box 113, 136 22 Haninge

Telefon växel: 08-555 670 00

telefonid: mån-tors kl 08.15-12.00, 13.00-16.30

fredag kl 08.15-12.00, 13.00-16.00

Hemsida svenskakyrkan.se/haninge

E-post

haninge.pastorat@svenskakyrkan.se

BOKNING

Dop och vigsel samt medlemsfrågor

haninge.bokning@svenskakyrkan.se

08-555 670 10

Begravning och gravsättning

haninge.bokning@svenskakyrkan.se

08-555 670 30

KYRKOGÅRDSFÖRVALTNINGEN

Kyrkogårdschef

Leena Poutiainen 08-555 670 01

Begravningsombud

Bo Forslund, 070-651 89 48

Behöver du prata med någon som har tystnadsplikt?

En präst finns alltid tillgänglig måndag-fredag kl 10.00-12.00. Ring vår växel 08-555 670 00 eller besök oss.

Mellan kl 21.00-06.00 kan du nå **Jourhavande präst** på telefon 112.

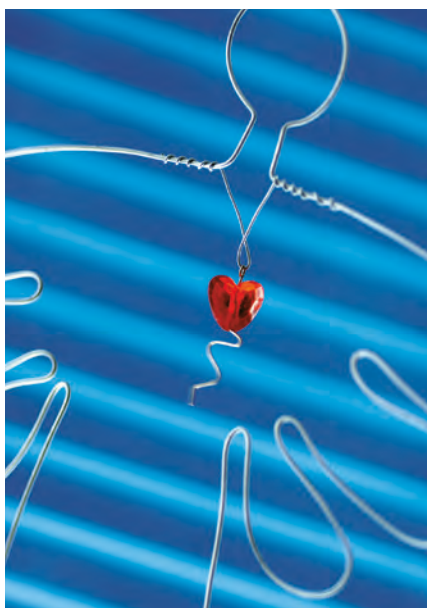
KYRKOHERDE

Krister Stenberg, tel 08-555 670 23

Basar vid första advent

EFTER GUDSTJÄNSTERNA i S:t Eskils kyrka, Vendelsö kyrka och Västerhaninge kyrka den 2 december ordnar Arbetskretsen/Syfoeningarna adventsbasar med försäljning av handarbeten till förmån för diakoniarbetet i församlingarna. Det skvallras även om hembakt fikabröd. Väl mött!

Tid för själavård

ALLA KAN VI hamna i lägen då livet känns tufft, du är ledsen, orolig eller rädd. Då gör det skillnad att få samtala med någon som tar sig tid att lyssna på vad du tänker och känner.

I kyrkan kallar vi sådana samtal för själavårdssamtal. De kostar ingenting och den präst eller diakon du möter har tystnadsplikt. Vill du boka tid? Ring växel 08-555 670 00.

Fira jul och nyår i Dalarö kyrka

I JULETID står Dalarö kyrka återigen i centrum. Dalarö kyrkokör har julkonsert lördagen den 22 december, och på julafton bjuder vi in till samling vid krubban. Vi hälsar även välkommen till julottan på juldagen och traditionell nyårsbön på nyårsafton, se kalendarier på sidan 14 för alla tider.

Varmt välkommen till din skärgårdskyrka.

Templet i Jerusalem och dess betydelse

BIBELSTUDIUM

Tid: onsdagar kl 19-20.30.
5 träffar.

Ledare: Veronica Willner.

Start: 23 januari

Kostnad: Ingen avgift.

Anmälan: 0729-75 74 49 eller veronicawillner@hotmail.com senast 20 januari.

Hitta rätt i Kyrkguiden

I APPEN KYRKGUIDEN

kan du enkelt följa vad som händer i kyrkan, planera gudstjänstbesök och annat som du inte vill missa.

Appen finns för både iPhone och Android och ger en överblick över kyrkor, gudstjänster, konserter med mera.

Julfirande på Kryckan

VÄLKOMMEN TILL JULFIRANDE på Kryckan, Vallakyrkan, Sleipnervägen 111.

I år har vi julfirande fredagen den 21 december, kl. 11-14. Kryckan är Svenska kyrkan i Haninges mötesplats för daglediga, hemlösa, missbrukare och människor som är utsatta i samhället. Kostnad 30 kr.

Kryckan har sedan stängt från den 22 december och öppnar igen tisdagen den 8 januari 2019.

På Kryckan kan man alltid få en kopp kaffe och värme. Här serveras frukost och lunch och det finns

FREDAG
21
DECEMBER

möjlighet att träffa andra människor. Vi har tid för samtal, både spontant och enskilt i samtalsrummet. Vi erbjuder även dusch och rena kläder för den som behöver.

VÅRA ÖPPETTIDER:

tisdag-torsdag kl 8-14, fredagar kl 8-13, obs stängt 22/12-7/1, tel 08-777 80 90.

”All I need is Jesus and Pasta”

VÄLKOMMEN PÅ SPAGHETTIGUDSTJÄNST

i stora salen i Västerhaninge församlingshem! Ett antal tisdagar i vår har vi vardagsgudstjänst för små och stora som följs direkt av en enkel måltid. Efteråt finns möjlighet till pyssel och lek för barnen i våra lokaler. Håll utkik på www.svenskakyrkan.se/haninge bland evenemangen på www.facebook.com/svenskakyrkanhaninge eller veckoannonsen i Mitt-i-Haninge.

Hur leds och styrs Haninge pastorat?

VILKA ÄR FÖRTROENDEVALDA? – Läs mer på webben om vilka som är förtroendevalda och om hur Svenska kyrkan leds och styrs. www.svenskakyrkan.se/haninge/om-haninge-pastorat

Nästa nummer 6 februari

ANDRUM ÄR DIN TIDNING. Vad vill just du läsa och veta mer om? Mejla haninge.kommunikation@svenskakyrkan.se

Volontärer sökes

VILL DU HA NÅGOT ATT GÖRA och samtidigt bidra till något som skapar trivsel och glädje så finns alltid något att hjälpa till med i kyrkodistriktens arbete. Hör av dig till respektive distriktspräst - se sista sidan i tidningen för kontaktuppgifter. Har du tid, ork och möjlighet att exempelvis vara fikavärd vid något eller ett par tillfällen i Västerhaninge kyrka? Hör isåfall av dig till jonatan.mattsson@svenskakyrkan.se

Kyrkans familjerådgivning

KYRKANS FAMILJERÅDGIVNING är en plats där ni i lugn och ro får samtala med en familjerådgivare om det som känns svårt i relationen. Samtalen syftar till att öka förståelsen för att finna vägar till förändring. Kyrkans familjerådgivning har respekt för varje människas förhållningssätt till livet. Kyrkans familjerådgivning är till för alla som har svårigheter i sina nära relationer.

Till exempel:

- För er som är gifta eller sammanboende
- För er som är skilda eller på väg att skiljas
- För dig som har det svårt efter en separation
- För dig som har svårigheter att vara förälder eller styvförälder
- Vuxna närstående som inte kan komma överens

Kyrkans familjerådgivning drivs som en icke vinstdrivande ekonomisk förening och har avtal med flera församlingar i Stockholms stift och med Stockholms stad och Haninge kommun. Mottagning i Handenterranalen.

FÖRFRÅGNINGAR OCH TIDSBOKNING:

Tel: 08-615 11 70.

Stensäkert på kyrkogården

Under hösten har kyrkogårdsförvaltningen slutfört inventeringen och utvärderingen av säkerheten på samtliga kyrkogårdar och begravningsplatser i Haninge, sist ut var Västerhaninge/Tungelsta/Muskö. Säkerheten är god. De gravrättsinnehavare som har stenar som behöver åtgärdas meddelas i brevutskick, övriga stenar får extra stöd och stadga tills omgrävning kan ske under vår/sommar 2019.

Var vänlig respektera både de avlidnas viloplats och de skyddsinstruktioner som finns anslagna.

Vid eventuella frågor, kontakta kyrkogårdschef Leena Poutiainen, 08-5556 7001.

Messy church

GEMENSAMMA AKTIVITETER FÖR ALLA ÅLDRAR. Barn i sällskap med vuxen. Vi pysslar, umgås, äter middag och firar andakt ihop. Anmäl specialkost en vecka innan. I övrigt ingen kostnad eller anmälan.

Jordbro kyrka onsdagar 23/1, 20/2, 20/3 kl 16-18.30.

För den som är redo att ge upp

Efter 28 år i amerikanskt fängelse kom hon hem till rampljus, stort intresse och mycket stöd. Annika Östbergs Öppnarum-föreläsning i en fullsatt kyrka i oktober handlade om att leda sig själv och skapa beständig förändring. Tillbaka i vardagen söker hon de som är på väg att ge upp.

TEXT JOAKIM LÖFGREN FOTO YVONNE EKHOLM

Hur skiljer sig ditt liv nu mot när du föreläste i Handen 2012? Hur kändes det när dagarna hemma blev vardag och "rampljuset" försvann?

– Det har lugnat ned sig, absolut. De jag träffar undrar mest hur jag kunnat inrätta mig så väl till ett vardagligt liv. Tänk att börja leva ett normalt "Svensson-liv" vid 59 års ålder... Det har inte varit lätt men jag har haft fantastiska människor runt mig. Jag tror vi alla bär på guds budskap och personer runt mig verkställer hans ord. Jag är oerhört tacksam för det.

– När jag släpptes från kriminalvården så hade jag ingen inkomst och ingenstans att bo. En kvinna på en bank förde min talan, jag fick ett lånelöfte och på den vägen är det. Jag har också följt den uppgjorda planen med föreläsningar, publicerad bok och fick ett arbete inom äldreården. Utan den här personen och andra, hade jag varit helt utlämnad.

– När jag sedan flyttade till Söderhamn undrade jag förstas vad reaktionen från grannar och omgivning skulle bli. Men jag blev mottagen med värme och kärlek. Nu har jag hittat min plats i världen. Under alla år i USA drömde jag även om min barndoms somrar hos mormor i Söderhamn. Jag visualiserade miljöer och upplevelser och det var dessa tankar som delvis höll mig uppe.

Livet i frihet – blev det som du förväntade dig?

– Jag hade egentligen inga tankar om livet utanför. Under fängelsetiden i USA skröt jag mycket om hur väl vi tar hand om varandra i Sverige. Men klimatet är tuffare nu med privatiseringar och nedmonterad sjukvård. Jag ser

många äldre hemlösa. Trots detta är Sverige ett av världens bästa länder. Jag brukar ofta försöka förmedla det till de som gnäller, klagar för mycket – det finns få platser som är bättre att bo på och vistas i än Sverige.

– Jag brukar även uppmana den som har det jobbigt att stanna upp och notera vad du har, istället för vad du saknar. Jag måste erkänna att jag fortfarande ibland skriver listor. En lista över det som gör mig deprimerad eller missnöjd. Därefter skriver jag en lista på allt som jag är nöjd med, allt som jag har och får. Nöjdlistan har alltid mer djup och blir alltid längre. Jag har även en förtröstan. Gud har vakat över mig i hela livet. Jag kanske inte alltid ser hans plan eller förstår den. Men jag accepterar och tror på den.

Du utstrålar en sådan kraft och energi. Var kommer den ifrån och vad värdesätter du mest i vardagen?

– I varje stund sitter någon därute, redo att ge upp. Jag vill nå den personen. Det kommer från hjärtat. Jag vill förmedla hopp, styrka och att det finns en väg tillbaka. Det är min uppgift. Det fyller mig med den största glädjen när jag får återkoppling att jag lyckats.

– Inför varje föreläsning ber jag fortfarande till Gud, att låta budskapet bli guds och inte mitt. I vardagen ger mig hundarna, Tascha och Ebba, kärlek styrka och kraft. Det jag värdesätter mest är de små sakerna, lugnet, att vara ute skogen med hundarna, att njuta av omgivningen utan att oroa mig. Jag har ro i själen och ro i min omgivning. Idag är jag bekväm med mig själv och har några nära vänner. ■

En flicka är född

Grace föddes på Selian Lutheran Hospital i Arusha, Tanzania. Mamma Beatrice känner sig privilegierad. Hon är tacksam för att hon och maken har möjlighet att ge Grace den omvårdnad hon behöver. Redan vid födelsen avgörs flickors möjlighet att själva få bestämma över sina liv.

TEXT ANNA WAHLGREN FOTO HELEN GOLDON/IKON

Grace fick födas på sjukhus och har en födelseattest. Födelseattesten betyder att hon senare i livet kan skaffa sig identitetshandlingar och kan rösta, öppna bankkonto, ta lån, kräva sin arvsrätt eller resa till ett annat land. I länder där registreringen av ett barn är krånglig är det många flickor som aldrig registreras, som aldrig får egna identitetshandlingar. Redan vid födelsen avgörs flickors möjlighet att själva få bestämma över sina liv.

I den del av Tanzania där Grace är född finns stora utmaningar för flickor. Många tonårsflickor gifts bort och många blir gravida. I Tanzania tillåts skolflickor som blir gravida inte att gå i skolan varken under eller efter sin graviditet. De blir nekade den utbildning och kunskap de behöver för att göra sina röster hörda i samhället. En ung flickas kropp är dessutom inte mogen för en graviditet. Det finns ett tydligt samband mellan tonårsgraviditet och barnadödlighet och mödradödlighet.

Ytterligare en stor utmaning i området är att över 60 procent av flickorna könsstympas – trots att kvinnlig könsstympning är förbjudet enligt lag. Könsstympning är en sedvänja som kan innebära livshotande skador och ge men för livet. Lutherska kyrkan i Tanzania driver ett omfattande arbete för att stoppa könsstympningen. De religiösa ledarna i samhället, som har ansvar för att upprätthålla kulturella traditioner, har stort inflytande över människors liv. Förändring kan ske när dessa ledare tar avstånd från könsstympning och annat könsbaserat våld.

När en flicka växer upp kommer hon att se sina möjligheter att expandera – eller minska. En flicka som blir självständig och utforskar nya intressen – eller tvingas in i hushållsarbete eller blir en vara som kan bytas bort. Nyfödda Grace har möjlighet att leva ett bra liv tack vare kärleksfulla föräldrar och ett samhälle i utveckling. Genom Svenska kyrkans internationella arbete kan vi stärka flickors rätt till en god hälsa, värdighet och makt över sitt eget liv. ■

Stöd kampen för varje människas rätt till ett värdigt liv – ge en gåva idag!

Swisha valfritt belopp till **9001223**

– Jag tror att Grace kommer att få ett bättre liv än vad jag har haft. Vi har ingen lyx att erbjuda, men vi kan ge henne allt hon behöver. Och vi kommer att kunna satsa på hennes utbildning. I den globaliserade värld vi lever i blir utbildning bara viktigare och viktigare. Om Grace utbildar sig kommer det att hjälpa henne i livet, men utbildning gör också att hon kan hjälpa hela familjen, konstaterar mamma Beatrice.

Kärlek och hopp

i livets villervalla

TEXT ANN THÖRNBLAD
FOTO ANDERS NICANDER

Förra året blev Kent Wisti vald till årets förnyare inom Svenska kyrkan för att han lyckas förmedla evangeliet så att det skär igenom mediabruset och in i nya landskap och verkligheter. Han sätter ord på det "meckiga" i att leva och talar om kärleken och hoppet som ljuspunkter i livets villervalla.

Tilliten är hoppets innersta väsen, säger Kent Wisti när vi talas vid på telefon en eftermiddag i mitten av oktober. Han har precis hämtat sin lunchmat och har en eftermiddag där han ska sitta och "göra riktig kanslitjänst" på Lunds stiftskansli och svara på mail. Komma i kapp med några av frågorna som ännu hänger i luften och som främst är kopplade till hans tjänst som missionsstrateg.

I slutet av augusti kom hans nya bok "De tillhöriga". Den är sprungen ur en uppmärksammat artikel som han skrev i Dagens Nyheter våren 2017 med rubriken "Därför måste Svenska kyrkan dö". En bok om de utmaningar kyrkan står inför i vår tid med bland annat sjunkande medlemsiffior.

– Jag fick idén när jag funderade över var Svenska kyrkan befinner sig nu och vart vi är på väg. Under en lång tid har vi pratat om stillhet och erbjuder retreatar och vandringar, och det är gott i sig, men det finns också något okristligt över det. En slags andlig friskvård som passar medelklassen och den övre medelklassen, säger han.

KENT WISTI

YRKE: Präst och missionsstrateg i Lunds stift, bildkonstnär, författare, satiriker.

FAMILJ: Fru och tre barn.

BOR: Lund.

ÅLDER: 46 år.

AKTUELL MED: Boken "De tillhöriga" Libris förlag.

FAVORITBIBELORD: Det varierar och beror på sammanhanget. Just nu relaterar jag till inledningen i Predikaren "Allt har sin tid".

– Många av texterna i boken har jag använt i andakter och bilderna har jag inte gjort speciellt till boken. Men sedan gällde det att dra trådar och bygga en historia kring det.

Likhetstecken mellan hopp och tillit

När Kent Wisti har skrivit en bok eller skapat sina bilder, oavsett om det är hans karaktäristiska satirteckningar i DN eller målningar, släpper han dem fria och låter betraktaren och läsaren ha tolkningsföreträde. Just nu visas bland annat hans bilder i vandringsutställningen ”Kyss – en meditation i ord och bild över Höga visan”. Ett samarbetsprojekt med poeten Maria Küchen som skrivit texterna.

- Visst är det skillnader mellan religioner. Vi har missförstått Gud på helt olika sätt.

Ur ”Det var bättre på Tage Erlanders tid”, Placenta förlag.

– Jag har ingen riktad agenda med det jag gör. Men det är klart, när jag hör människor berätta att de genom mina texter eller bilder fått ork att leva och mod att dö, blir jag glad och tacksam att vara en del av detta, säger han och då är vi tillbaka till hoppet igen. Hoppet är ett ord som Kent Wisti gärna talar om, bland annat fanns det med som en slags baston, tillsammans med kärleken och döden, i hans sommarprat från i år.

– Jag sätter likhetstecken mellan hopp och tillit och särskiljer att hoppas och att vara optimist. I optimismen kan du gå ut starkt men sänks av motgången medan hoppet inte påverkas av den. Att hoppas är inte detsamma som att tro att allt blir bättre. Hoppet är snarare en inre vetskap om att detta kommer antagligen inte att gå, men att det blir bra

ändå – även om det inte blir som jag har tänkt mig.

– Och om man försonats med att framtiden inte går att kontrollera, gör man det goda för att det är rätt inte för att det ger ett visst resultat, säger han.

Lever vi i en tid som har tappat hoppet?

– Hela det moderna projektet byggde på en tro att utvecklingen nästan gick av sig självt och allt blev bättre för varje dag. Idag lever vi i en tid när de allra flesta tror att det mesta kommer att bli sämre och att vi går mot en total undergång. Så sent som i veckan kom nya klimatprognoser med dystra besked. Finns då inte

hoppet står vi handfallna och vapenlösa och det är delvis därför det skett en sådan förskjutning till nostalgi. Starka populistiska krafter genomsyrar våra politiska partier, som saknar visioner. Det handlar mest om att återskapa ett svunnet folkhem som kanske aldrig riktigt har funnits.

”I hoppet är vi räddade – ett hopp som man ser uppfyllt är inte något hopp, vem hoppas på det han redan ser?” står det i Romarbrevet 8:24. Att våga hoppas på morgondagen, trots att livet inte bjuder några garantier.

I hoppet finns en tro på livet som kan bära genom mörka och tunga tider. En snabb genombläddring av bioutbudet, eller serier på olika streamingtjänster, visar att utbudet drar åt dystopier och actionfilmer som bygger på effekter, teknik, våld och förmedlar en värld där det gäller att alltid vara redo. På ett slag. Bakslag. Ett svek. Utgå ifrån att alla i din omgivning har en dold agenda.

Kent Wisti talar om vikten av att underhålla hoppet och jag undrar om han ser det som konstnärens ansvar att sprida hopp genom berättelser

som kan hjälpa oss att bära livets upp- och nedgångar.

– Jag tycker inte att konstnären har en större uppgift än någon annan att vara med och berätta de goda berättelserna, tala om det vackra i livet och uppmärksamma det. Varje dag händer det så många bra saker och utförs otaliga goda handlingar. De historierna lever vi alla med och kan vara med att gestalta, säger Kent men understryker samtidigt att konstens mission, liksom trons, är just att ge oss ork att leva och mod att dö.

– För det är oerhört meckigt att leva och Gud ska veta att alla har sina strider men att allt går att avsluta i någon slags ömhet, eller nåd som vi säger på kyrkiska.

De som slutat hoppas

Den ömheten, eller nåden som han pratar om, går också igen i den syndabekännelse som blir en slags tröst för alla kantstötta och tilltufsade själar i årets sommarprogram:

”Till dig som lamslås av att du är en dålig förälder och aldrig räcker till – släpp det. Till dig med skamsköljningar över att du får så mycket hjälp och själv hjälper till så lite – släpp det. Till dig som aldrig vågade hinna fram och undrar om han var ensam i det sista – släpp det. Till dig som tror att ingen någonsin kommer att vilja kyssa dig säger jag på den poetiska snickarsonens uppdrag – släpp det.”

En modern syndabekännelse som i sig skänker hopp. När Kent Wisti möter den som tappat hoppet som präst i ett själasörjande samtal vill han också vara ett ställföreträdande hopp.

– Ibland när framtiden ter sig väldigt svår för en människa, hoppas jag i hans ställe. Och bara det brukar göra det lite lättare, säger Kent Wisti. Nu väntar mailen i inkorgen på att besvaras. Allt har sin tid. ■

En energicoctail av hopp & glädje

Gospel är glädje och energi. Och inte sällan lyfter musiken, både den som sjunger och lyssnar, ur trötthet och håglöshet. Det vittnar körledaren Emma Berisson och körmedlemmarna Tina och Johanna Jelving om. Andrum följde med på en körrepetition med Haninge gospel.

TEXT ANN THÖRNBLAD
FOTO MAGNUS ARONSON

Det är torsdag kväll och det börjar bli fullt på S:t Eskils kyrktorg. Glada tillrop blandas med spridda skratt och ett intensivt sorl. Några har kommit direkt från jobbet och andra har hunnit hem för att äta innan Haninge Gospels körövning.

Ikväll ska de öva inför en veckomässa och en konsert där de ska bjuda på sånger om tro, hopp och förtröstan. Pianisten Jonas Walve slår an några toner på flygeln och körmedlemmarna grupperar sig i stämmor framför altaret. Emma Berisson, som är körens ledare, möter dem med en öppen blick och hälsar alla välkomna till kvällens övning.

– Ikväll ska vi öva på att lyssna till dem omkring oss. Sjunger jag för svagt eller för starkt, behöver jag sänka trycket?

Jonas spelar introt till ”Use Me” och Emma vänder sig till soprانerna:

– Kan ni ge mig en ton? Och svaret kommer direkt. ”If you can use anything Lord You can use me”. Hon går vidare till alt- och tenorstämman och efter en stund sjunger hela kören samstämmigt. Efter några verser gungar de flesta av sångarna, kroppen följer med musiken och Emma entusiasmerar. Hon dirigerar livfullt med hela sin person, joggar på stället och tar dansliknande steg.

Frigör både endorfiner och dopamin

– Det är rena rama träningspasset, säger Emma när hon sätter sig ner vid ett av kyrktorget's cafébord efter kvällens körövning. Gospel är verkligen en musikgenre som bjuder in till att röra på sig och när du sjunger ut öppnas alla kanaler och spänningar släpper.

– Att sjunga är läkande i sig och stimulerar både endorfiner och dopamin. Det är allt från den härliga gospel-musiken till att dela gemenskap och sammanhang med andra som också väcker saker i hjärtat. Känslor av glädje, hopp och styrka liksom tröst och försoning. I söndags sjöng vi i Vendelsö kyrka på tacksägelsedagens gudstjänst

och så många i församlingen blev upplyfta. Det är fantastiskt att få vara med som ett redskap och sprida den stämningen, säger Emma och slår ut med händerna.

Gospel föddes ur slaveriet

Kören har ett 60-tal medlemmar i blandade åldrar och är församlingens färsking. Den såg dagens ljus förra året lagom till höstterminen och i början var de 20–25 personer men ganska snart spred sig ryktet om hur roligt det var att sjunga gospel.

– Jag flyttade från Småland till Stockholm för några år sedan för att jag träffade mitt livs kärlek, säger Emma och ser på Jonas som också är hennes sambo. Jag har hållit på med musik hela livet, och lett körer tidigare, så det var något jag ville fortsätta med även i Stockholm. Det var väldigt roligt när den här möjligheten dök upp. Det är också positivt att vi kan arbeta ihop eftersom vi lägger ner mycket tid på musiken och kören.

Jonas har tidigare spelat med Lasse Axelsson, som är ett stort namn inom gospelvärlden, och med Credokören – där även Emma har sjungit. Och de delar en särskild känsla för gospel.

– Budskapet är framförallt glädje, men på samma gång är gospel så mycket mer än en rivig och catchy dynamik, säger Jonas. Gospeln föddes ur slaveriet, det var de svartas sätt att stå ut med sin omgivning och sina livsförhållanden. Så alla aspekter av att vara människa har en återklang i gospeln.

Emma nickar instämmande.

– Det är en genre som inte lämnar någon oberörd, säger hon. Den är inkluderande, vi har till exempel inga sångprov när du söker till kören och det finns en hjärt-

”Alla aspekter av att vara människa har en återklang i Gospeln,” menar Jonas Walve och Emma Berisson.

HANINGE GOSPEL är en vuxenkör från 16 år som övar torsdagar 19.00–20.30 i S:t Eskils kyrka och som sjunger några gånger per termin i gudstjänster och ger konserter. Kören leds av gospelkörledaren Emma Berisson och pianisten Jonas Walve. Kören söker nu fler tenorer. Är du intresserad? Kontakta: emmaberisson.musik@gmail.com

rytm som tilltalar många. Vi rör oss till musiken och till vissa låtar klappar vi, stampar med fötterna och sträcker armarna mot himlen.

En energikick

Tina och Johanna Jelving som har varit med från slutet av augusti förra året och också är mor och dotter, beskriver körövningarna som ”en vitamininjektion och energikick”.

– Jag är ofta trött efter arbetsdagen men när jag kommer till körövningen glömmar jag allt annat och rycks med av glädjen. Jag blir glad bara jag kliver in i salen och det håller i sig hela kvällen. Vi har en fantastisk körledare full av energi, som får oss att känna oss välkomna. Innan jag började sjunga i Haninge gospel var jag lite ledsen för att den lilla sångröst jag haft, hade försvunnit, men nu har jag tränat upp min röst igen. Emma skapar ett klimat som gör att jag vågar ta i när jag sjunger, jag kan helt enkelt inte låta bli, säger Tina.

Det är första gången hon sjunger i en gospelkör, men Tina har sjungit i kör som yngre, och musik har alltid varit ett ledmotiv inom familjen.

– Det är väl inte så att vi spontant stämmer upp i sång i köket, fortsätter dottern Johanna och skrattar. Men vi sjunger gärna med i musikprogram på tv, t ex ”Så ska det låta” och ”Allsång på Skansen”.

Johanna har gått i musikklass i Haninge och är klassiskt skolad. För henne var det en form av uppenbarelse när

klassen i 8:an fick en extern körledare som införde gospel på schemat.

– När jag gick i musikklass var det fokus på teknik, noter och vi sjöng klassiska verk och till stor del på latin. Det var märkligt hur mycket roligare hela sångupplevelsen blev när vi istället sjöng gospel. Det var en så prestigelös sångupplevelse där känslan fick dominera. Så är det också i Haninge Gospel. Vi har inga noter, utan sjunger på gehör.

Ord av tröst och hopp

Ordet gospel kommer från engelskans ord för evangelium. Gospelsånger har som regel en kristen text och det kristna budskapet är centralt vilket också är tydligt i titlar som ”Oh happy day”, ”Jesus is the answer” och ”I saw the light”.

– Jag är troende, även om jag inte skulle kalla mig religiös, men jag har lätt att relatera till texterna, säger Johanna. Det fina med gospel är att texterna också kan syfta till att föra vidare en känsla till någon annan. Det kan vara någon som behöver ord av tröst, eller ett hopp för att ta sig igenom något svårt så att hen orkar lite mer. Det är också en del av motivationen till att vara med i kören, förutom att det förstås är väldigt roligt, men just detta att få vara med och förmedla något som kan vara värdefullt för andra människor.

”Gospel är en prestigelös sångupplevelse där känslan får dominera,” säger Johanna Jelving, här med mamma Tina.

– Jag är inte troende på det sättet, men musiken och texterna förmedlar så mycket av meningsfulla kärnbudskap, fortsätter Tina. Om kärlek, glädje och livet. Det märks att det går fram, responsen när vi sjunger på gudstjänster och konserter brukar alltid vara positiv.

Och det roligaste med att sjunga gospel tycker Tina är när man får ta i.

– Oh happy day är till exempel en fantastisk låt, där kan du verkligen sjunga ut, säger Tina och ler med hela ansiktet. ■

Svenska kyrkan i Haninge har 17 körer. Cirka 400, både barn, ungdomar och vuxna, är engagerade i körverksamheten. De bjuder både på varm samvaro och härliga konsert- och gudstjänst-upplevelser för alla över hela Haninge. Välkommen!

Våra körer

Tider,
se sid 17

Dalarö kyrkokör, Dalarö kyrka

Körledare: Annika Kabel, 08-501 529 94

Optimistkören, Jordbro kyrka

Körledare: Sara Bjäde Jarl, 08-555 670 65

Audite, Jordbro kyrka

Körledare: Sara Bjäde Jarl, 08-555 670 65

Muskökören, Muskö kyrka

Körledare: Heri Eysturlíð, 08-744 98 55

Österhaninge kyrkokör, S:t Eskils kyrka

Körledare: Mikael Fahlstedt, 08-555 670 12

Haninge gospel, S:t Eskils kyrka

Körledare: Emma Berisson. Anmälan:

Catharina Ekeberg Ferm, 08-555 670 13

Tungelstakören, Tungelsta kyrka

Körledare: Michael Weiter, 08-500 658 62

Vendelsö kyrkas kammarkör, Vendelsö kyrka

Körledare: Maria Wack, 08-555 670 71

Novi Cantores, Västerhaninge kyrka

Körledare: Johanna E Martel, 08-500 658 55

Minimaxi-kören 0-100 år, S:t Eskils kyrka

Körledare: Catharina Ekeberg Ferm, 08-555 670 13

Lilla kören 5-6 år, Vendelsö kyrka

Körledare: Catharina Ekeberg Ferm, 08-555 670 13

Barnkören åk 1-3, Vendelsö kyrka

Körledare: Catharina Ekeberg Ferm, 08-555 670 13

Stora barnkören åk 4-6, Vendelsö kyrka

Körledare: Marie Lee Sylvendahl, 08-555 670 43

Ungdomskören, fr 13 år, Vendelsö kyrka

Körledare: Marie Lee Sylvendahl, 08-555 670 43

Änglakören 9-12 år, Dalarö Gammelgården

Körledare: Annika Kabel, 08-501 529 94

Hallelujakören 12-17 år, Västerhaninge församlingshem

Körledare: Johanna E Martell, 08-500 658 55

Änglakören 7-12 år, Västerhaninge församlingshem

Körledare: Johanna E Martell, 08-500 658 55

Advent, jul & nyår Kalendarium

Ett urval av kommande aktiviteter.
För utförligt program, se annonsering i Mitt i Haninge och www.svenskakyrkan.se/haninge eller ladda ner appen "Kyrkguiden" till din smartphone.

Gudstjänster

DALARÖ KYRKA

1 sön i advent 2/12

11.00 Gudstjänst

Per Hilmer Larsson

Dalarö kyrkokör, Andreas Parmerud, trumpet. Kyrkkaffe i Gammalgården

2 sön i advent 9/12

11.00 Gudstjänst

Per Hilmer Larsson

3 sön i advent 16/12

11.00 Mässa

Elisabet Högberg

Lördag 22/12

16.00 Julkonsert

Sång i juletid, Dalarö kyrkokör, Annika Kabel

Julafton 24/12

12.00 Samling kring krubban

Elisabet Högberg

Juldagen 25/12

07.00 Julotta

Elisabet Högberg, Dalarö kyrkokör

Nyårsafton 31/12

17.00 Nyårsbön

Per Hilmer Larsson

Söndag 6/1

11.00 Musikgudstjänst

Elisabet Högberg

3G

JORDBRO KYRKA

1 sön i advent 2/12

11.00 Familjemässa

Carl Henrik Widlund

Audite, Ronney Magnusson, trumpet

Sara Bjäde Jarl

Onsdag 12/12

10.00 Småbarnsgudstjänst med Lucia

Carl Henrik Widlund

Torsdag 13/12

18.00 Luciagudstjänst

Carl Henrik Widlund

Trio Vanja Modigh

3 sön i advent 16/12

11.00 Högmässa

Carl Henrik Widlund

Julafton 24/12

23.00 Julnattsmässa

Carl Henrik Widlund

Ann Christine Wilund, sång

Jan Lindberg, flöjt

KRYCKAN, VALLAKYRKAN

Tisdag 4/12

18.00 Sinnesrogudstjänst

Anders Bergqvist

Catharina Ekeberg Ferm

Fika från 17.00.

MUSKÖ KYRKA

1 sön i advent 2/12

14.00 Gudstjänst

Jonatan Mattsson

Heri Eysturlið, Muskökören

Juldagen 25/12

07.00 Julotta

Kenneth Landelius

Söndag 6/1

14.00 Högmässa

Kenneth Landelius

ORNÖ KYRKA

1 sön i advent 2/12

11.00 Gudstjänst
Elisabet Högberg

Juldagen 25/12

07.00 Julotta
Per Hilmer Larsson, Ulrika Goliats
Fredriksson, solist

S:T ESKILS KYRKA

1 sön i advent 2/12

11.00 Högmässa på svenska och finska
Eija Alpimaa Magnusson, Katarina Mourath
Österhaninge kyrkokör, Mikael Fahlstedt
Fredrik Ohlsson, trumpet
Arbetskretsens julbasar
18.00 Musikkudstjänst
Advent går in
Österhaninge kyrkokör, Mikael Fahlstedt
Eija Alpimaa Magnusson, präst

Lördag 8/12

11.00 Julkonsert på finska
Joel Hallikainen, sång. Eija Alpimaa
Magnusson

2 sön i advent 9/12

11.00 Gudstjänst med små & stora
Minna Huhkamo
15.00 Musikkudstjänst
De vackraste julsångerna på finska
Österhaninge kyrkokör,
Silja Heino, tvärflöjt
Eija Alpimaa Magnusson, präst

Onsdag 12/12

10.00 Upplevelsegudstjänst
med Luciafirande, avslutning för
barnverksamheten
Minna Huhkamo

Torsdag 13/12

07.00 Luciafirande
Haninge sångklasser
18.30 Julsoaré
Haninge Gospel, Österhaninge kyrkokör

3 sön i advent 16/12

11.00 Högmässa
Krister Stenberg
18.00 Julkonsert
Johanna E Martell, sångsolist
Audite, Österhaninge kyrkokör,
Haninge sinfonietta
Sabine Beyer, dirigent

4 sön i advent 23/12

11.00 Högmässa
Minna Huhkamo

Julafton 24/12

11.00 Samling vid krubban
Minna Huhkamo
Charlotta Lindholm, tvärflöjt
17.00 Julbön
Krister Stenberg

Juldagen 25/12

09.00 Julotta på finska
Eija Alpimaa Magnusson
Per Krook, solosång
11.00 Högmässa
Eva-Britt Löf Hansson

Annandag jul 26/12

11.00 Högmässa
Carl Henrik Widlund

Söndag 30/12

11.00 Högmässa
Carl Henrik Widlund

Nyårsafton 31/12

17.00 Nyårsbön
Attila Neumerker

Nyårsdagen 1/1

11.00 Högmässa
Attila Neumerker

Söndag 6/1

11.00 Högmässa
Minna Huhkamo

TUNGELSTA KYRKA

2 sön i advent 9/12

14.00 Taizémässa
Sara Engström

UTÖ KYRKA

1 sön i advent 2/12

12.00 Gudstjänst
Kristina Ljunggren

Juldagen 25/12

07.00 Julotta
Kristina Ljunggren

VENDELSÖ KYRKA

1 sön i advent 2/12

11.00 Adventsgudstjänst
Eva Abragi, Camilla Stenman, trumpet
Syföreningens julbasar
16.00 Advents- och julkonsert
Kören Vislustan
Karl Nicklas Gustavsson, dirigent

2 sön i advent 9/12

11.00 Högmässa
Leif Wiking

Torsdag 13/12

17.00 Luciagudstjänst
Vendelsö barnkörer och ungdomskör
Leif Wiking
19.00 Luciagudstjänst
Vendelsö barnkörer och ungdomskör
Leif Wiking

3 sön i advent 16/12

11.00 Högmässa
Eva Abragi

Onsdag 19/12

19.00 Afterwork – Julkonsert
Vendelsö kammarkör, ungdomskör och
stora barnkör
Marie Lee Sylvendahl och
Maria Wackt, dirigenter

4 sön i advent 23/12

11.00 Högmässa
Leif Wiking

Julafton 24/12

11.00 Samling vid krubban
Leif Wiking

Annandag jul 26/12

16.00 Annandagsgudstjänst
Eva Abragi. Fika från 15.30.

Nyårsafton 31/12

16.00 Nyårsbön
Leif Wiking

Söndag 6/1

11.00 Högmässa
Eva Abragi

VÄSTERHANINGE KYRKA

Lördag 1/12

18.00 Vålgörenhetskonsert
Johanna E Martell, sång
Tobias Livheim, piano
Jonatan Mattsson, präst
I samarbete med Haninge Kvinnojour

1 sön i advent 2/12

11.00 Högmässa
Jonatan Mattsson
Novi Cantores, Johanna Martell
Arbetskretsens adventsbasar

Onsdag 5/12

19.00 Julkonsert

Manskören Birger, Johanna Martell, sångsolist, Jonatan Mattsson, präst

2 sön i advent 9/12

11.00 Högmässa

Kenneth Landelius

18.00 Julkonsert

Novi Cantores, Tungalstakören, Södertörns Brass, Johanna E Martell, Kenneth Landelius, präst

Torsdag 13/12

19.00 Luciagudstjänst

Änglakören, Hallelujakören, Johanna E Martell, dirigent, Michael Weiter, piano Rebecca Andreassen, präst

3 sön i advent 16/12

11.00 Högmässa

Jonatan Mattsson

4 sön i advent 23/12

11.00 Högmässa

Sara Engström

Julafton 24/12

17.00 Julbön

Jonatan Mattsson

23.00 Julnattsmässa

Jael Ahlin

Michael Weiter

Juldagen 25/12

07.00 Julotta

Rebecca Andreassen

Novi Cantores

Johanna E Martell, Michael Weiter

Annandag jul 26/12

11.00 Högmässa

Jael Ahlin

Söndag 30/12

11.00 Högmässa

Rebecca Andreassen

Nyårsdagen 1/1

16.00 Högmässa

Sara Engström

Söndag 6/1

11.00 Högmässa

Kenneth Landelius

ÖSTERHANINGE KYRKA

1 sön i advent 2/12

11.00 Högmässa

Eva-Britt Löf Hansson

Lördag 8/12

18.00 Konsert "Fredrika Bremer"

Gunilla Franklin, solosång

Gunvor Joelsson, recitation

Mikael Fahlstedt, orgel och piano.

Glögg och pepparkakor i Österhaninge församlingshem. Kyrkbuss

Arr: Årstasällskapet, Svenska kyrkan i

Haninge, Haninge kultur och

ABF Södertörn.

Julafton 24/12

23.00 Julnattsmässa

Leif Wiking, Österhaninge kyrkokör

Juldagen 25/12

07.00 Julotta

Attila Neumerker. Österhaninge kyrkokör

Kyrkbuss

Mötesplatser

BRANDBERGENS SENIORCENTER

Torsdagscafé

Torsdagar kl 13, start 16/1

Olika program varje vecka. Gemenskap,

fika och samtal.

Kontakt: Malin Persson

CAFÉ KRYCKAN

Sleipnervägen 111. Tel: 08-777 80 90

En mötesplats för hemlösa, missbrukare

och utsatta medmänniskor.

Tis, ons, tors 8.00-14.00

kl 8.00 frukost, kl 12.00 lunch

Fre kl 8.00-13.00

Tisdagar kl 11 Lunchandakt

Tisdagar kl 18 Sinnesrogudstjänst

(Fika fr 17), följande datum: 8/1, 5/2, 5/3,

2/4, 7/5, 4/6

Kryckan är stängt 24/12-7/1 och öppnar

igen tisdag 8/1 kl 8.

Julfrande på Kryckan

Fredag 21/12 kl 11-14 serveras traditionsenligt julbord på Kryckan.

DALARÖ GAMMELGÅRDEN

Verandan

Torsdagar varannan vecka 13.00 - 15.00

t o m 29/11, start 24/1

Vi pratar om stort och smått och fikar

gott. Kontakt: Elisabet Axelsson

JORDBRO KYRKA

Café tisdag

Varannan tisdag kl 9.30-11.30, start 8/1

Öppen träffpunkt med kaffe, småprat,

gemenskap, andakt, olika program.

Kontakt: Janine Wenzel

Soppa på musik

En tisdag i månaden kl. 12. Lunch med

kaffe och kaka serveras därefter, till ett

pris av 30 kr.

Datum: 15/1, 12/2, 9/4, 7/5, 4/6

Torsdagsgruppen

Torsdagar 18.30-20.30 ojämna veckor,

start 17/1

Handarbete, fika och samtal kring livet.

Ta gärna med eget handarbete.

Kontakt: Janine Wenzel.

Språkcafé

Onsdagar kl 13.30-15, start 16/1

Träna svenska under lättsamma former.

För nyanlända och andra som behöver

träning i svenska språket. Gemensamma

aktiviteter och fika.

Kontakt: Ylva Lundgren.

S:T ESKILS KYRKA

Lunchbön med rörelse

Måndagar kl 12.30, ca 20 min.

Finska tisdagsträffen

Tisdagar jämna veckor kl 13, start 8/1

Andakt, fika och gemenskap

Lunchmusik och soppa

Varje onsdag kl. 12, start 9/1.
Lunch med kaffe och kaka serveras efter musiken för 30 kr.

Finska sångkvällar

Onsdagar kl 18, följande datum:
16/1, 13/2, 13/3

Arbetskretsen i Handen

Fika, gemenskap och program varannan måndag kl 13.
Vi inleder med andakt i kyrkan.

VENDELSÖ KYRKA

Musiklunch

En onsdag i månaden kl. 12. Sopplunch med kaffe och kaka serveras efter musikframträdande, till ett pris av 30 kr.
Följande datum: 22/1, 19/2, 19/3, 16/4, 14/5

Öppet kyrktorget

Onsdagar kl 13.30-15. Gemenskap, samtal, fika, sång och berättelser.
Kontakt: Helen Cosini

Syföreningen

Tisdagar jämna veckor kl 13-15.15
Kontakt: Siv Johansson, 070-557 23 01

Stödstrumporna

Torsdagar jämna veckor kl 18-21
Kontakt: Britt Lindberg, 073-154 38 35

Kyrkpub

Fredagar kl 19-21.30. Musik och tankvärt innehåll.
Följande datum: 15/2, 10/5

VÄSTERHANINGE FÖRSAMLINGSHEM

Måndagsträffen

Måndagar kl 13.00-15.00. Gemenskap, fika och olika program.
Kontakt: Eva Novotny

Macka och snacka

Onsdagar ojämna veckor kl 16.00-17.30.
Öppen samtalsgrupp om livets frågor med olika teman. Gemensam fika.
Kontakt: Eva Novotny

Arbetskretsen

Tisdagar jämna veckor kl 13-15
En stunds gemenskap med handarbete/hantverk och fika.
Kontakt: Ulrika Johansson

Körer

Dalarö kyrkokör

Dalarö kyrka
Torsdagar 19-21.15, start 17/1
Körledare: Annika Kabel

Optimistkören

Jordbro kyrka
Lördagar 10-12, följande datum:
26/1, 23/2, 23/3, 23/4, 4/5
Det här är en Alla kan sjunga-kör.
Körledare: Sara Bjäde Jarl.

Audite

Jordbro kyrka
Tisdagar 18.30-20.30, start 15/1
Körledare: Sara Bjäde Jarl

Muskökören

Muskö kyrka
Torsdagar 18.45, start 10/1
Körledare: Heri Eysturlíð.

Österhaninge kyrkokör

S:t Eskils kyrka
Tisdagar 18.30-21, start 8/1
Notvana är önskvärd.
Körledare: Mikael Fahlstedt

Haninge gospel, från 16 år

S:t Eskils kyrka
Torsdagar 19-20.30, start 24/1
Körledare: Emma Berisson
Anmälan: Catharina Ekeberg Ferm

Tungelstakören

Tungelsta kyrka
Torsdagar 18.30-19.30, start 10/1
Körledare: Michael Weiter

Vendelsö kyrkas kammarkör

Vendelsö kyrka
Onsdagar 18.30-20.30, start 16/1
Provsjungning och notvana erfordras.
Körledare: Maria Wackt

Novi Cantores

Västerhaninge kyrka
Torsdagar 18.30-20.30, start 31/1
Provsjungning erfordras.
Körledare: Johanna E Martell

Minimaxi-kören 0-100 år

S:t Eskils kyrka
Barn med förälder/anhörig sjunger tillsammans.
Torsdagar 16.30-17.15, start 24/1
Kontakt: Catharina Ekeberg Ferm

Barn- & ungdomskörer

Lilla kören 5-6 år

Vendelsö kyrka
Tisdagar 15.15-15.45, start 8/1
Kontakt: Catharina Ekeberg Ferm

Barnkören åk 1-3

Vendelsö kyrka
Tisdagar 16.15-17, start 8/1
Kontakt: Catharina Ekeberg Ferm

Stora barnkören åk 4-6

Vendelsö kyrka
Tisdagar 16.15-17.15, start 8/1
Kontakt: Marie Lee Sylvendahl

Ungdomskören, fr 13 år

Vendelsö kyrka
Tisdagar 17.15-18.45, start 8/1
Kontakt: Marie Lee Sylvendahl

Änglakören 9-12 år

Dalarö Gammelgården
Onsdagar 15.30-16.30, start 23/1
Kontakt: Annika Kabel

Hallelujakören 12-17 år

Västerhaninge församlingshem
Torsdag 16-16.45, start 31/1
Kontakt: Johanna E Martell

Änglakören 7-12 år

Västerhaninge församlingshem
Torsdagar 16.45-17.30, start 31/1
Kontakt: Johanna E Martell

Barn och ungdom

DALARÖ GAMMELGÅRDEN

Öppna grupper

Kyrkis 0-6 år

Tis, tor, fre 9-13, start 8/1
Kontakt: Emma Alstermo

JORDBRO KYRKA

Öppna grupper:

Öppen barn- och föräldragrupp 0-5 år

Mån, tors, fre 9-11.30
Tisdagar 14.30-16.30
Torsdag kl 10 rytmik

Messy church

Onsdagar 16-18.30
Datum: 23/1, 20/2, 20/3
Gemensamma aktiviteter för alla åldrar.
Barn i sällskap med vuxen. Vi pysslar, umgås, äter middag och firar andakt ihop.
Anmäl specialkost en vecka innan. I övrigt ingent kostnad eller anmälan.

Fasta grupper med föranmälan:

Babymassage 0-7 mån

Fredagar 10-11.30, start 18/1
Kontakt: Elin Klasson

Babyrytmik 0-1 år

Tisdagar 10-12, start 22/1
Kontakt: Elin Klasson

Miniorer åk 1-3

Torsdagar 14.30-16.30, start 17/1
Kontakt: Annette Björknäs

Juniorer åk 4-7

Måndagar 15-17, start 14/1
Kontakt: Malin Frixon

S:T ESKILS KYRKA

Öppna grupper:

Öppet babycafé 0-10 mån

Onsdagar 13-15.30, start 16/1

Öppen barn- och föräldragrupp 0-3 år

Mån, tis, tor 9-11.30, start 14/1
Torsdagar även 13-15.30

Fasta grupper med föranmälan:

Barn- och föräldragrupp 0-5 år

Fredagar 9-11.30, start 18/1
Kontakt: Malin Frixon

Babymassage 0-6 mån

Onsdagar kl 13-14
Grupp 1: start 16/1, 4 ggr
Grupp 2: start 13/3, 4 ggr
Kontakt: Birgitta Ohlsson

Babyrytmik 0-1 år

Måndagar kl 13-14.30, 7 ggr
Grupp 1: start 14/1
Grupp 2: start 25/3
Kontakt: Birgitta Ohlsson

Småbarnsrytmik 1-2 år

Onsdagar 9.30-11.30, 5 ggr, start 16/1
Kontakt: Birgitta Ohlsson

Barntimmar 3-5 år

Mån, ons, fre 9-11.30, start 14/1
Kontakt: Helena Andersson

Miniorer åk 1-3

Tisdagar 14.30-16.30, start 15/1
Kontakt: Helena Andersson

Juniorer åk 4-5

Onsdagar 14.30-16.30, start 16/1
Kontakt: Mia Lundqvist

UGH – Ungdomsgrupp fr 14 år

Onsdagar 17.30-21.30, start 16/1
Kontakt: Karin Lind

Minimaxi-dagar

Gemenskap för barn med vuxen.
Pyssel, sång, middag och andakt.
Pyssel anpassat för barn från 3 år.
Kontakt: Catharina Ekeberg Ferm
Torsdagar 15.30-18.30
följande datum: 17/1, 28/2, 14/3, 11/4, 23/5

TUNGELSTA KYRKA

Öppna grupper:

Babycafé 0-1 år

Onsdagar 13-15.30, start 16/1

Öppen förskola 0-5 år

Mån, tis 9-11.30
Torsdagar 13-15.30, start 14/1

Öppen förskola "utis" 0-5 år

Fredagar 9-11.30, start 18/1

Café Crux åk 6-9

Torsdagar 14-18, start 17/1
Kontakt: Patrik Wennergren

Fasta grupper med föranmälan:

Barn- och föräldragrupp 0-5 år

Torsdagar 9-11.30, start 17/1
Kontakt: Karolina Kjellgren

Miniorer åk 1-3

Måndagar 14.30-16.30, start 14/1
Kontakt: Karolina Kjellgren

Juniorer åk 4-6

Tisdagar 14.30-16.30, start 15/1
Kontakt: Karolina Kjellgren

33 Ungdomsgrupp

Söndagar 14-19, start 20/1
Kontakt: Patrik Wennergren

ABC - Alla barn i centrum

Föräldrar med barn 3-12 år. Syftet är att stärka relationen mellan föräldrar och barn. I samarbete med Haninge kommun.

Vendelsö kyrka

Tisd 18.30-21 : 12/3, 26/3, 9/4, 23/4, 21/5
Kontakt: Karolina Sundbaum

S:t Eskils kyrka

Månd 18-20.30 : 18/2, 4/3, 18/3, 1/4
Kontakt: Birgitta Ohlsson

Jordbro kyrka

Tisd 18.30-21: 19/2, 5/3, 19/3, 2/4
Kontakt: Elin Klasson

VENDELSÖ KYRKA

Öppna grupper:

Öppet babycafé med skapande 0-8 mån

Tisdagar 9.30-11.30, start 22/1

Öppet babycafé med sångstund 0-8 mån

Onsdagar 9.30-11.30, start 23/1

Öppen barn- och föräldragrupp 0-5 år

Måndag-torsdag 9-11.30, start 14/1

Mat Musik Mediatorg från 14 år.

Torsdagar, drop in från 16.00, start 17/1

QV Ungdom från 14 år.

Torsdagar 18.30-21.30, start 17/1
Kontakt: Henrik Stenman

Fasta grupper med föränmälan:

Babymassage 2-5 mån

Måndagar kl 10-12 för omfödskor
Kl 13-15 för förstfödskor, start 21/1
Kontakt: Karolina Sundbaum

Juniorer åk 4-6

Tisdagar 14-16, start 15/1
Kontakt: Henrik Stenman

Fritidsgrupp åk 1-4

Grupp 1: Mån, ons 13-16, start 14/1
Grupp 2: Tis, tor 13-16, start 15/1
Kontakt: Ninni Winberg

VÄSTERHANINGE FÖRSAMLINGSHEM

Öppna grupper

Babycafé 0-1 år

Torsdagar 13-15.30, start 17/1

Öppen förskola 0-5 år

Tis, fre 9-11.30
Måndagar 13-15.30, start 14/1

Öppen förskola "utis" 0-5 år

Måndagar 9-11.30, start 14/1

Café Crux åk 6-9

Måndagar 14-18, start 14/1
Kontakt: Mina Järleström

Fasta grupper med föränmälan:

Barn- och föräldragrupp 0-1 år

Torsdagar 9-11.30, start 17/1
Kontakt: Leonie Ödalen Frank

Miniorer åk 1-3

Tisdagar 15-17, start 15/1
Kontakt: Mina Järleström

Juniorer åk 4-6

Onsdagar 15-17, start 16/1
Kontakt: Leonie Ödalen Frank

33 Ungdomsgrupp

Tisdagar 18.30-21.30, start 15/1
Kontakt: Patrik Wennergren

För anmälan eller frågor

sök respektive kontaktperson
08-555 670 00 eller e-post
haninge.anmalan@svenskakyrkan.se

Kontaktpersoner nås via epost enligt
principen fornamn.efternamn@
svenskakyrkan.se

Musik & konserter

LÖRDAG 1/12 18.00 Välgörenhetskonsert. Västerhaninge kyrka
Johanna E Martell, sång, Tobias Livheim, piano, Jonatan Mattsson, präst
I samarbete med Haninge Kvinnojour

SÖNDAG 2/12 16.00 Advents- och julkonsert. Vendelsö kyrka
Kören Vislustan, Karl Nicklas Gustavsson, dirigent

ONSDAG 5/12 19.00 Julkonsert. Västerhaninge kyrka
Manskören Birger, Johanna Martell, sångsolist, Jonatan Mattsson, präst

LÖRDAG 8/12 18.00 Konsert "Fredrika Bremer". Österhaninge kyrka
Gunilla Franklin, solosång, Gunvor Joelsson, recitation,
Mikael Fahlstedt, orgel och piano. Glögg och pepparkakor i
Österhaninge församlingshem. Kyrkbuss. Arr: Årstasällskapet,
Svenska kyrkan i Haninge, Haninge kultur och ABF Södertörn

SÖNDAG 9/12 18.00 Julkonsert. Västerhaninge kyrka
Novi Cantores, Tungalstakören, Södertörns Brass, Johanna E Martell,
Kenneth Landelius, präst

TORSDAG 13/12 18.30 Julsoaré. S:t Eskils kyrka
Haninge Gospel, Österhaninge kyrkokör

SÖNDAG 16/12 18.00 Julkonsert. S:t Eskils kyrka
Johanna E Martell, sångsolist, Audite, Österhaninge kyrkokör,
Haninge sinfonietta, Sabine Beyer, dirigent

Onsdag 19/12 19.00 Afterwork – Julkonsert. Vendelsö kyrka
Vendelsö kammarkör, ungdomskör och stora barnkör,
Marie Lee Sylvendahl och Maria Wackt, dirigenter

LÖRDAG 22/12 16.00 Julkonsert. Dalarö kyrka
Sång i juletid, Dalarö kyrkokör, Annika Kabel

Vem bryr sig egentligen om kyrkan?

En del har inget behov av Svenska kyrkan förrän de har det. En del möter kyrkan när de är som lyckligast, andra möter kyrkan när de är som mest ledsna. För en del är kyrkan ett stöd för att klara av varje vardag, för andra är kyrkan ett årligt besök på en julkonsert. Oavsett när ska mötet med Svenska kyrkan lyfta, stärka och ge hopp. Kyrkan är en plats att vara stolt över. Du som medlem gör allt möjligt!

SOM MEDLEM i Svenska kyrkan betalar du en medlemsavgift. Största delen går till arbetet i din lokala församling. Genom att betala kyrkoavgiften är du bland annat med och stödjer:

- arbete för människor i utsatta situationer i Haninge,
- gemenskapsträffar för både ungdomar och äldre,
- ett rikt musikliv med musiker, körer och konserter,
- kyrkans öppna förskola där små barn och deras föräldrar kan mötas,
- föredrag om aktuella livsfrågor,
- underhållet av våra kyrkobyggnader.

DU STÖDGER ÄVEN en öppen folkkyrka som:

- vill förmedla hopp till den som drabbas av sorg och smärta,
- vill vara med och uttrycka den glädje man känner över att ha fått barn eller funnit en partner,
- tillsammans med andra goda krafter vill vara med och bygga ett så bra och tryggt samhälle som möjligt, både i Haninge och i omvärlden.

BLI MEDLEM! Du är välkommen att bli en del av Svenska kyrkan och gemenskapen oavsett vem du är, och om du varit medlem tidigare eller inte. Kyrkan är öppen för alla. Telefon 08-555 670 10, e-post: haninge.pastorat@svenskakyrkan.se

90 ÅR
Svenska kyrkans
kvinnors
rättigheter

EN FLICKA ÄR FÖDD

Varje dag föds flickor in i förtryck och orättvisor. Det kan vi inte acceptera. Flickor ska aldrig nekas, kränkas, hotas, utnyttjas eller tvingas – bara för att de är flickor. Ge en gåva och ta ställning för varje människas lika värde och makt över sitt eget liv.

PG 90 01 22-3 BG 900-1223
svenskakyrkan.se/julkampanjen

Foto: Helena Godoy/Icon

Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE

medlem av
actalliance

Kontakt

HANINGE PASTORAT har cirka 88 000 invånare. Ungefär 45 000 är kyrkotillhöriga i någon av församlingarna; Dalarö-Ornö-Utö, Västerhaninge-Muskö eller Österhaninge.

KONTAKTUPPGIFTER

Besöksadress Runstensvägen 14
Postadress Box 113, 136 22 Haninge
Telefon växel 08-555 670 00
Hemsida www.svenskakyrkan.se/haninge
E-post haninge.pastorat@svenskakyrkan.se

www.facebook.com/
svenskakyrkanhaninge

Kyrkoherde

Krister Stenberg, 08-555 670 23
Bitr. kyrkoherde
Eva-Britt Löf Hansson, 08-500 658 87

DISTRIKTSPRÄSTER

Distriktspräst Dalarö
Per Hilmer Larsson, 08-501 529 91
Distriktspräst Handen
Timothy de Bernardi, 08-555 670 20
Distriktspräst Jordbro
Carl Henrik Widlund, 08-555 670 62
Distriktspräst Vendelsö
Eva Abragi 08-555 670 61
**Distriktspräst
Västerhaninge/Tungelsta/Muskö**
Jonatan Mattsson, 08-500 658 57

DIAKONER

Jordbro kyrka
Janine Wenzel, 08-555 670 31
S:t Eskils kyrka, Handen
Eva-Lisa Oldeberg, 08-555 670 72
Malin Persson, 08-555 670 16
Vendelsö kyrka
Helen Cosini, 08-555 670 69
Västerhaninge kyrka
Ulrika Johansson, 08-500 658 99
Eva Novotny, 08-500 658 72

BOKNING

E-post till bokningen:
haninge.bokning@svenskakyrkan.se
Dop och vigsel
08-555 670 10
Begravning och gravsättning
08-555 670 30

VÅRA KYRKOR

Dalarö kyrka Odinsvägen 4
Jordbro kyrka Moränvägen 17
Kryckan, Vallakyrkan Sleipnervägen 111
Muskö kyrka Kyrkbacken 14
Ornö kyrka Ornö
S:t Eskils kyrka
Runstensvägen 14, Handen
Tungelsta kyrka Tungelstavägen 200
Utö kyrka Kyrkviken, Utö
Vendelsö kyrka Skomakarvägen 18
Västerhaninge kyrka Kyrkvägen 7
Österhaninge kyrka Klockarlötsvägen 28